

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Meghívó.

A Debreczenvárosi és Hajdúvármegyei Nemzeti Munkapárti Társaskör folyó hó 3-án, pénteken délután 6 órakor Piac-utca 61. számú helyiségében alakuló közgyűlést tart. Erre a közgyűlésre a beiratkozott tagokat tisztelettel meghívja a szervező bizottság.

A városok közigazgatásreformjában

Debrecen, április 2.

A közigazgatás reformjának a szorosabban vett vármegye közigazgatásról szóló törvény az első etapeja. De nem választ el benünket nagy idő a városi törvény és a rendőrség államosításától sem. Gróf Tisza István miniszterelnök a nagy nyilvánosságának szánva alig néhány héttel ezelőtt tette ama kijelentést, hogy a városi törvény megalkotása és a rendőrség államosítása a legnagyobb valószínűség szerint még ezen országgyűlésnek fogja feladatát képezni.

Az állami rendőrség, amely a városok életében és működésében a polgárság jólétének, egészségének és vagyonának biztosítását tekintve elsőrendű fontosságú tényező, az egész országra nézve a csendőrséggel kapcsolatba hozva, egységes szervezetet nyer s működése úgy a városokra, mint a községekre egyenlően kiterjed.

A rendőrségi feladatok megfelelő megoldása az első feltétele a kulturáram létezésének. A közegészség, közlekedés, építkezés, élelmezés és a modern rendőrségnek számos, az állampolgárt a születésétől a haláláig kísérő teendője mind olyan feladatot képez, amely a polgárok jólétének, megélhetésének, társadalmi, politikai és a családban való együttélésének elsőrendű tényezője.

A rendőrségi feladatoknak sima és minden zaklatástól ment megoldása olyan jelentőségű körülmény, amely nagy mérvben hozzájárul ahhoz, hogy a boldog államban megelégedett polgárok éljenek. Ha valahol áll a közmondás, úgy a rendőrségi szolgálatoknál, feladatoknál és teendőknél feltétlenül megáll, hogy „nem a nép van a tisztviselőért, hanem a tisztviselő van a népért”. Amikor a jövőről s az abban kialakuló, törvényhozás útján megalkotandó új rendőrségi szervezetről és annak feladatairól beszélünk, ezzel nem akarunk semmiféle elitáló bírálatot mondani, sem a multa, sem a jelenlegi rendszer tisztviselőire. Mert hiszen a gyakorlati élet tapasztalata azt mutatja, hogy nem kizárólag a jó törvény és rendszer alkotja meg a jó közigazgatást, hanem első sorban az azt teljesítő tisztviselő. Látjuk ezt a gyakorlati életet megfigyelve a jelenlegi viszo-

nyok között is. Ismerünk városokat, ahol a közigazgatás és a rendőrség mintaszerű pontossággal, előrelátással, a polgárok személyi és vagyoni érdekeit szem előtt tartva és kímélve, azok érdekében és előnyére működik; de, sajnos, ritkán ugyan, de mégis fordulnak elő olyan kivételek, ahol a közigazgatás basáskodik, a polgárokat zaklatja, ügyeik elintézésében késedelmes, akadékoskodó s az egészben való működését tekintve a polgárságnak nem előnyére, de határozottan kárára válik. Nemcsak ezek a kivételek, de a bürokratizmusnak tultengése s az önkormányzatnak a szertelenségekben való tévelygése idézte elő a már ugyszólván általános vágyat a közigazgatás megreformálása iránt, mert olyan rendszer mellett, ahol egy munkásnak, vagy vállalkozónak jól megszolgált béré, vagy fizetése után a közigazgatás tekervényes szervezete miatt hónapokig kell várni, ahol néhány ezer koronával javadalmazott állás megnyerése céljából hónapokon keresztül kell sokszor teljesen eredménytelenül a sógorok és komák kegyeit keresve s majdan a hivatali állásában igen sok esetben tőle függő egyéneknek lekötelve korteskedni, ahol a tisztviselőnek az önkormányzat és az állami hatalom között táncot kell járni, ahol egy megváltozott politikai irányzat érdemet, szolgálati időt, buzgalmat és kötelességteljesítést nem tekintve, sok esetben a közigazgatás vezetőjétől az utolsó bakterig kibuktatja a tisztviselői kart; egy ilyen szervezet mellett, nemcsak a közvetlenül érdekelt egyének, de az ország polgárságában is indokoltan ébredt fel a vágy a közigazgatás reformja iránt. Ezekben körülből meg is mondtuk, hogy mit várunk a közigazgatás reformjától. Várjuk mind annak a hátránynak vagy visszaélésnek megszűnését, amely az eddigi rendszer mellett lehető ovt. Várjuk és kívánjuk azt, hogy a közigazgatás jó, gyors és olcsó legyen, a polgárok érdekeit szem előtt tartsa, a tisztviselőnek megelégedést, tekintélyt, állásának állandóságát biztosítsa, a nép kegyének keresésétől függetlenítse, de az első és fő szempont a polgárok jogosult érdeke legyen. Egy egységes szervezet az ország érdekeit jobban és megfelelőbben gondozhatja, az ellenőrzést a köz érdekének megfelelőbben gyakorolhatja, úgy a tisztviselőt, mint az ügyek elintézését a helyi érdekektől könnyebben mentesítheti. Nagy és nehéz feladat vár az ország törvényhozására, melynek igen értékes garanciáját képezi, de egyúttal megnyugvást és bizalmat nyújt az a tudat, hogy e törvényjavaslat nemcsak a múlt tapasztalatain, de a jelenlegi viszonyok és helyzet teljes ismerésén tárgyilagos, nagy tapasztalattal és tudással rendelkező szakférfiaknak, a szakkörök meghallgatása alapján készült alkotása lesz.

Az egyetem és a postapalota

Debreczen Pozsony előtt — Májusban megkezdik az egyetem építését — A belügyminiszter ellenzi a posta melletti utcanyitást

Debrecen város képviselőtében Domahidy Elemér főispán, Kovács József polgármester és Magoss György dr. főügyész két napig tartózkodtak a fővárosban, hogy több városi ügyben eljárjanak a miniszteriumokban.

Különösen az egyetem kérdésében és a postapalota ügyében tárgyaltak.

(Az egyetem építése.)

Jankovich Béla dr. kultuszminiszter a legnagyobb jóindulattal kezeli a debreczeni egyetem ügyét. A tárgyalások során megnyugtatót nyertek Debrecen város képviselői, hogy a debreceni egyetem ügye, illetve az alapkötetel sorrendjének kérdése egészen jól áll. Pozsony ugyanis sokkal hátrább áll az egyetem megvalósításának dolgában, mint Debrecen, ott még az egyetemhez szükséges területek kisajátítása is hátra van s így azok a hírek, amelyek az alapkötetelről megjelentek, nem fedik a valóságot. Ellenben a debreceni egyetem alapkötetelének semmi sem áll útjában és az alapköteteli ünnepségek esetleg még e hónapban kiürülnek a verseny-tárgyalást azonnal még e hónapban kiürülnek s az építési munkákat május hó folyamán megkezdik.

Az egyetem tervei már készen vannak. azokat Korb Flóris, a tervező műépítész már beterjesztette a miniszterhez, aki a legközelebbi napokban össze fogja hívni az egyetemi bizottságot és akkor letárgyalják a terveket úgy, hogy az építési munkálatokra a verseny-tárgyalást azonnal még e hónapban kiürülnek s az építési munkákat május hó folyamán megkezdik.

(A postapalota.)

Domahidy Elemér főispán, Kovács József polgármester, Magoss György dr. főügyész ezután átmentek a belügyminiszterhez és a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy a postapalota építésének ügyében tárgyaljanak. A belügyminiszter kifogásolta a postapalota mellett tervezett utcanyitást s azt óhajtja, hogy a kérdés másként oldassék meg. Kifogásának egyik oka az, hogy az a telek, amelyre a postaépületet tervezték s amelynek egy része a kihasítandó utcához is kell, alapítványi tulajdon, de az alapítványi kezelésé-ge sincs megalakulva, a tulajdonosa sem ismeretes és így azt sem lehet tudni, kivel tárgyaljon a kormány.

A belügyminiszter aggodalmi folytán az építés kérdése és a Piac-utcáról a Bathyány-utcára tervezett utca nyitásának kérdése is halasztást szenved. A város képviselői éppen ennek elkerülése végett fölmentek a kereskedelemügyi miniszteriumba, hogy az illetékes érdekelt tényezőket közbelépésre bir-

ják olyan irányban, hogy birják rá a belügy-minisztert álláspontjának megváltoztatására és arra, hogy a jelenlegi tervvel szemben támasztott aggodalmait ejtse el. A kereskedelemügyi miniszteriumban az ilyen irányú közbelépést meg is ígérték.

(A pénzügyi palota.)

Jártak még Debrecen kiküldöttei a pénzügyminiszteriumban is, hogy a pénzügyminiszter utasítsa Bobula János műépítész, a pénzügyi palota tervezőjét, hogy a palota tervét, amely szerint az épület egyik sarka egy méternyire elfoglalja a Kossuth-utcai gyalogjárót, változtassa meg. A pénzügyminiszterium részéről ígéretet is tettek, hogy ez irányban intézkedni fognak s ezért a jövő héten Debrecenbe jön Splényi Ödön báró pénzügyminiszteri titkár, hogy ezt az ügyet a helyszínén megvizsgálja s tárgyaljon e kérdésben.

A hajóstársaságok segélye

A főrendiház ülése

A főrendiház ma ülést tartott, amelyen letárgyalták a hajóstársaságok szubvencióira vonatkozó javaslatokat és néhány felszólalásban foglalkoztak a román tárgyalásokkal is.

Az ülésről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Jósika Samu báró elnök tizenegy órakor nyitotta meg az ülést. Az előterjesztések során megemlékezett Gruics püspök és Som-sich Imre főrendiházi tagok elhunytáról. Jelentette az elnök, hogy a bíróságtól megkeresés érkezett a főrendiházhoz, Miklóssy István görög-katolikus püspök mentelmi jogának felfüggesztése tárgyában.

Az átiratot kiadták a mentelmi bizottságnak.

Ezután a hajóstársaságokkal kötött szerződések becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatok tárgyalása következett.

Desseffy Aurél gróf abban a véleményben van, hogy ezek a javaslatok nem időszzerűek. A kormány akkor járt volna el helyesen, ha tekintettel arra, hogy a kiegyezés Ausztriával 1917-ben lejár, a szerződések megújítását addig felfüggesztette volna. A szubvenciók nagyon is próbára teszik teherviselési-képességünket. Egész Európában nem fordítanak aránylag annyit a hajóstársaságok szubvencionálására, mint mi, akiknek nincs semmi kivételünk. A járatokért ugyyszólván kidobott milliók nincsenek arányban az ellenszolgáltatásokkal.

Harkányi János báró kereskedelemügyi miniszter hangsúlyozza, hogy épp a kiegyezési szerződésekre való tekintettel kellett a javaslatokat elkészíteni. Ha sikerül Ausztriával a megegyezés, akkor helyes volt a létező állapotra való tekintettel előre gondoskodni, ha pedig nem sikerül, akkor még fokozottabb mértékben szükséges, hogy már most oly hajójáratunk legyenek, amelyek az exportot lebonyolítják. Éppen a Desseffy által hangoztatott agrár-érdekekre való tekintettel kell már most megállapítani tengerhajózásunk kereteit, mert különben éppen azért érhetné szemrehányás a kormányt, hogy az utolsó pillanatban kapkodva kellene nyeresztermékeink új piacáról gondoskodni. Belátja, hogy e szubvenciók javaslatok súlyos áldozatokat rónak az országra, de mennél gyengébb az ipar és a kereskedelem, annál jobban szorul áldozatokra.

Harkányi János báró válasza után elfogadták a javaslatot, majd a bosnyák-hercegovinai vasúthálózat kiépítésére, a tengerparti területek kisajátítására vonatkozó előbb kisebb javaslatot fogadtak el.

Fél ótkor tértek át a román tárgyalásokra, amelynél Károlyi Gyula gróf, Gyurátz Ferenc, Hosszu Vazul és Tisza István gróf szólaltak föl.

Miklóssy püspök rágalmazási pöre

Mentelmi ügy a főrendiház előtt

Mint országgyűlési tudósításunkban olvasható, a főrendiház mai ülésén többek között Miklóssy István hajdudorogi görög katolikus püspök mentelmi ügyét is tárgyalta. Székely Elek volt sátoraljauhelyi polgármester ugyanis rágalmazás vétsége miatt följelentette a püspököt, mert Miklóssy sátoraljauhelyi plébános korában a városi közgyűlésen azt állította, hogy mikor Székely sátoraljauhelyi polgármester volt, csalást és okirathamisítást követett el és ezért elmozdították állásától. Miklóssy akkor kijelentette, azt is, hogy miután Székely az ujságok ellen-melyek ügyét megírták, megtorló eljárás nem tett, ezzel a vádak jogosságát elismerte.

A folyamatba tett bünvádi eljárás során Miklóssy István a vád tárgyát képező kijelentéseket beismerte és a valóság bizonyítását kérte. Az ügyben ítéletet eddig csak azért nem lehetett hozni, mert a járásbíró az íratokat csak sok sürgetés után tudta beszerezni a zemlénmegyei alispántól.

Közben Miklóssy István mint hajdudorogi püspök, a főrendiház tagja lett, a sátoraljauhelyi járásbíró az eljárást megszakította, míg a főrendiház a püspök mentelmi jogát felfüggeszti. A főrendiház mai ülésén Jósika Samu báró elnök jelentette, hogy a bíróságtól megkeresés érkezett a főrendiházhoz Miklóssy István görög katolikus püspök mentelmi jogának felfüggesztése tárgyában. Az átiratot kiadták a mentelmi bizottságnak.

A debreczeni bombamerénylet ügye a román kamarában

Berchtold külügyminiszter Catarau barátnőjének és Mandacescunak a kiadatását kérte

Bukarest, április 2. A kamara folyosóján tegnap az a hír terjedt el, hogy Berchtold gróf közös külügyminiszter Czernin gróf bukaresti követ utján a román kormánytól Mandacescu Szilviának és Catarau két barátnőjének kiadását kérte. Berchtold gróf külügyminiszter állítólag azzal okolja meg a kérést, hogy Mandacescu magyarországi származása, tehát neki is, valamint Catarau két magyar barátnőjének a magyar bíróságok előtt kell felelni. Mandacescu eddig csak azzal van vádolva, hogy utlevelét Catarauknak adta és ezzel lehetővé tette a debreceni mérnyölnek, hogy Cernovitzba jusson, majd külföldre szökjön. Catarau két barátnője, Salamon Marietta és Himesné állítólag segédkezett Catarauknak a merénylet előkészítésében.

Politikai és jogász körökben nagy föltűnést keltett ez a hír. A folyosókon nagy izgalommal tárgyalták és a legerélyesebben tiltakoztak az ellen, hogy a román kormány teljesítse ezt a kérelmet. Azt mondják, hogy Mandacescunak semmi része sincs a bombamerényletben, különben is Buzeban született és román parasztnak gyermeke. A kamara egyik tagja, Joanutescu Pompilius képviselő ez ügyben valószínűleg még ma interpellációt intéz a kormányhoz.

Rosetti, Mandacescu ügyvédje, megerősítette Czernin közbelépésének hírét. A bu-

karesti politikai körök biztosra veszik, hogy a kormány sem Mandacescut, sem a két lányt nem adja ki, mert ha valami részük volna is a bombamerényletben, ezt az egész bünygyet itt politikai ügynek tekintik és tetteseit nem adják ki.

Mandacescu ügye tegnap foglalkoztatta a bukaresti törvényszéket is. — Mandacescu ugyanis letartóztatása ellen felfolyamodott a törvényszékhez s ennek harmadik osztálya Hiotto törvényszéki elnök vezetésével tegnap tárgyalta a felfolyamodást. A bíróság elutasította Mandacescu kérelmét. Jogász körökben úgy mondják, hogy a három tagú bíróság egyik tagja Mandacescu szabadlábrahelyezését kívánta, de az elnök és az egyik bíróságot leszavazta. Politikai körökben ezt is a monarchiának tett engedménynek tekintik és hangoztatják, hogy Mandacescut, aki közönséges utlevélkihágásnál egyebet nem tett, ki kell bocsátani a fogházból.

Halálrakinozták, azután a mozdony elé dobták

Borzalmas gyilkosság Érmihályfalva alatt

Magyar István gálospetrii dohánykereszt tegnapelőtt — mint közöltük — két vasuti munkás behozta a debreceni közkórházba. A kertészt Érkörtvélyes és Érmihályfalva községek között, a 34. számú órház közelében, a vasuti töltés mellett találták. Testét rettenetes sérülések borították, keze és lába le volt vágva. Még élt, mikor a kórházba szállították, de két óra múltán meghalt, anélkül, hogy a rendőrség kihallgathatta volna.

A vasuti munkások előadásából azt lehetett megállapítani, hogy a szerencsétlen kertészt a debreceni személyvonat gázolta halálra. A megindított csendőri nyomozás kiderítette, hogy Magyar István büntény áldozata. Eddig ismeretlen tettesek félig agyonverték, azután a vasuti sínekre helyezték, hogy azt a látszatot keltsék, mintha baleset történt volna.

A csendőrség a vizsgálat jelenlegi stádiumát táviratban közölte az illetékes nagyváradi királyi ügyészséggel, amely még az éjszaka táviratozott a debreceni rendőrségnek, hogy az orvos-rendőri hullaszemlélet elrendelte és azt haladéktalanul foganatosítsák.

Ennek alapján Pető Pál rendőrtisztviselő átiratban kérte dr. Kiss Gyula rendőrorvost a szemle megejtésére. Kiss Gyula dr. a közkórház halottas házában megvizsgálta Magyar István holttestét. A rendőrorvos a vizsgálatról terjedelmes jelentést készített s ebben elmondotta, hogy a dohánykertész testén több olyan sérülés van, amely halálos természetű és idegen kéztől ered. Dr. Kiss a boncolás eszközését feltétlenül szükségesnek tartja. Az ügyészség el is rendelte a törvényszéki boncolást.

Az érmihályfalvai és érkörtvélyesi csendőrsök karöltve nyomoznak a rejtélyes gyilkosságban. Még ezideig nem érkezett jelentés a további nyomozásról. Mindössze azt tudtatták a rendőrséggel, hogy Magyar István többedmagával indult el Érmihályfalváról. De hogy kik lehettek a társai és kik követték el a borzalmas gyilkosságot, azt egyelőre homály fedi.

Az új választójog

A végrehajtási utasításokat megküldték Debreczennek és Hajdúvármegyének

A belügyminiszter ma küldte meg Hajdúvármegyének és Debreczen városnak a választókerületek új beosztására vonatkozó végrehajtási utasítást, amelyben a követendő eljárást ismerteti, a központi választmány megalakítását és az új törvényrendeletek végrehajtásának módjait.

(Szavazókörök.)

A vármegyéhez intézett leiratban a többek közt a körendelet első része az új törvény intenciója szerint oktatja ki a vármegyét. Így kimondja, hogy az ezuttal alakítandó központi választmány az ideiglenes névjegyzék összeállítását és az ellene benyújtott felszólalások és észrevételek tárgyalását két vagy több osztályban végezze s ezzel kapcsolatosan a központi választmány megbízása csupán csak a véglegessé vált első névjegyzék szétküldéséig fog tartani az 1913. évi XIV. t.-c. 156. §-a értelmében.

A körrendelet második része a képviselőválasztási szavazókörök megállapításáról szól, amelyet az első és legsürgősebb feladatnak minősít. Kimondja, hogy a szavazó-körök megállapításának munkálatait haladéktalanul kezdje meg a vármegye és legkésőbb három hónap alatt fejezze be, mivel ugyanennyi idő alatt be kell, hogy mutassa a képviselőháznak a miniszter.

A szavazó körök megállapítása az 1913. évi XIV. t.-c. 23. §. értelmében a törvényhatóságának a feladata, azzal a joggal együtt, hogy a több községből álló szavazó körökben a kör székhelyét is a törvényhatóság állapítja meg.

A körrendelet főbb intenciókúl a következő szabályokat mondja ki:

a) minden olyan rendezett tanácsú város és minden olyan nagyközség és körjegyzőség, melyben a választók száma az ezret meghaladja, lehetőleg külön szavazókört alkot.

b) ott, ahol a szavazók száma az ezeröttszázot meghaladja, szavazatszedő küldöttséget kell alakítani. Ezt a számot is legfeljebb kivételesen és elkerülhetetlen esetekben szabad a szavazókör választóinak elérnie, anélkül is inkább, mivel számítani kell a választók természetes szaporodására is.

c) fontos, hogy a szavazó körök székhelye a közlekedési és távolsági viszonyok pontos figyelembevételével állapíttassék meg, úgy, hogy az a választók által könnyen megközelíthető legyen.

Végül kimondja a körrendelet, hogy az új központi választmány megalakításáról sürgős jelentésben számoljon be a vármegye a miniszternek, egyben pedig a szavazókörök és azok székhelyeinek megállapítását legkésőbb május 15-ig terjesszék föl, hogy a jövőhagyás még idejekorán megtörténhessék.

Ugyanilyen tartalmu leirat az is, amely a városnak szól.

(Új központi választmány.)

A központi választmányok megalakításáról a következőket rendeli:

Az országgyűlési képviselőválasztó-kerületek számának és székhelyének megállapításáról szóló 1914:XV. t.-c. az Országos Törvénytárnak ez évi március hó 31-én megjelent számában kihirdetett.

E törvény kihirdetésének napján az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1913:XIV. t.-c. cikknek a szavazókörök megállapítására, a központi választmányra és a névjegyzékek elkészítésére vonatkozó rendelkezései életbeléptek. (1913:XIV. t.-c. 154. §.)

Ennélfogva a szavazókörök beosztása mellett, amelyre egyidejűleg hívtam fel a törvényhatóságokat, az új központi választmá-

nyok mielőbbi megalakítása is szükségessé vált. Az 1913:XIV. t.-c. cikk 156. §-a alapján felhívom tehát, hogy a központi választmányt az idézett törvény rendelkezései, különösen pedig 25—29. §-ai értelmében legkésőbb folyó évi május hó 15-ig válassza meg s egyszersmind az elnök, esetleg a helyettes elnök és a közgyűlésen jelenlevő választmányi tagok esküjének letételéről is a 30. §-nak megfelelően gondoskodják.

Felhívom a törvényhatóság figyelmét az 1913:XIV. t.-c. 33. §-ára is, amelynek értelmében a törvényhatósági bizottság közgyűlése elhatározhatja, hogy a központi választmány az ideiglenes névjegyzék összeállítását és az ellene benyújtott felszólalások és észrevételek tárgyalását két vagy több osztályban végezze. Amennyiben a törvényhatóság szükségesnek látja, hogy így határozzon, az id. §. értelmében a központi választmány tagjainak megválasztásakor ki kell jelölnie a szükséges számban azokat is, akik az osztályokban a központi választmány elnökén és helyettesén kívül az elnöki tennivalókat végzik. Osztályelnökökül a törvény 33. §-a szerint lehetőleg olyan tagokat kell kijelölni, akik egyszersmind törvényhatósági tisztviselők.

Mihelyt az új központi választmányok megbízása jogerőssé vált, a törvényhatóságokban és azokban a r. t. városokban, amelyeknek külön képviselőküldési joguk megmaradt, a mostani központi választmány megbízása az 1913:XIV. t.-c. 156. §-a értelmében véget ért. Ellenben azokban a r. t. városokban és nagyközségekben, amelyeknek eddig külön képviselőküldési joguk volt, de az a választókerületekről szóló 1914:XV. t.-c. alapján megszűnt, a központi választmány tennivalóit az 1913:XIV. t.-c. 157. §-a szerint a jelenlegi választmányok látják el mindaddig, amíg a képviselőválasztások a 155. §. értelmében a mostani választókerületekben történnék.

Az ezuttal alakítandó központi választmányok megbízása az 1913: XIV. t.-c. idézett 156. §-a értelmében a véglegessé vált első névjegyzékek szétküldéséig fog tartani.

A központi választmány megalakításáról legott jelentést várok.

Budapesten, 1914. évi március hó 31-én.

Sándor János s. k.

(Állandó vizsgálóbizottságok.)

Az írás-olvasás tudásának igazolása körül követendő eljárásra a vallás- és közoktatásügyi miniszter a belügyminiszterrel egyetértően a következő rendelkezéseket tette:

Az országgyűlési képviselőválasztói jog igazolásának céljára az elemi népiskola IV. és VI. osztályának sikeres elvégzéséről szóló bizonyítványt utólagosan kiállítani csak olyan előmeneteli naplószerű rendszeres és egykoru iskolai feljegyzések alapján szabad, melyekből az érdekelt személyazonossága és az megállapítható, hogy az illető az elemi népiskola IV. vagy VI. osztályában tanított tárgyakból legalább kielégítő osztályzatot nyert, vagy hogy az osztályt általában sikeresen elvégezte.

Az, aki országgyűlési képviselőválasztói jogának igazolása céljából az elemi népiskola IV. vagy VI. osztályának sikeres elvégzéséről utólagosan kíván bizonyítványt nyerni, másodlatnak kiállítása végett forduljon:

1. ha az iskola, melyet annak idején látogatott, még fennáll, az illető iskolához;
2. ha az iskola már megszűnt, a város polgármesteréhez, illetőleg a községi előljáróságához.

Az írni és olvasni tudásnak igazolására a járási székhelyeken, a rendezett tanácsú városokban, a törvényhatósági joggal felruházott városokban és Budapest székesfőváros kerületeiben az elsőfoku közigazgatási hatóság kebelében állandó bizottságot kell szervezni, amelynek elnöke törvényhatósági joggal felruházott városban a polgármester.

A járáások, a rendezett tanácsú városok a törvényhatósági joggal felruházott városok és Budapest székesfőváros kerületei számára a közigazgatási bizottság, Fiume szabad város és kerülete számára pedig a fiumei kormányzó tanács 2 év tartamára kijelöl a közigazgatási tisztviselők sorából 3—18 alelnö-

köt, továbbá az alábbiak szerint 6—36 bizottsági tagot. A bizottsági tagok egyik felerészének tényleges vagy nyugdíjas közigazgatási tisztviselőnek, másik felerészének tényleges vagy nyugdíjas tanerőnek (néptanító, polgári iskolai tanító, felső kereskedelmi iskolai, középiskolai tanár stb.) kell lennie.

Az állandó bizottság 3 tagu vizsgát kivéve albizottságban, esetleg albizottságokban jár el. Az albizottság az elnökön kívül egy közigazgatási tisztviselőből és egy tanerőből áll.

A vizsgálatok ideje első ízben a folyó 1914. év május hava, később minden év február hónapja. Ezen időközön belül a vizsgálatok megkezdésének napját az I. foku közigazgatási hatóság tűzi ki.

Az írni és olvasni tudás igazolására bocsátható a férfinemhez tartozó minden magyar állampolgár, aki huszonnegyedik életévét betöltötte.

A vizsgálat rendszerint nyilvános.

Az írni és olvasni tudás igazolása a vizsgát kivéve albizottság elnöke vagy valamelyik tagja által megjelölt nyomtatott szöveg legalább öt sorának az albizottság előtt való elolvasásából és a nevezettek által tollbamondott két sor szövegnek az albizottság előtt való leírásából áll. Az albizottság tömeges jelentkezés esetében a szükséghez képest úgy intézkedhetik, hogy a leírandó szöveget a vizsgázók vagy egyes csoportjaik számára egyszerre mondják tollba.

Az írni és olvasni tudás az albizottság előtt a magyaron kívül más olyan nyelven is igazolható, melyet az illető helyen tömegesen használnak.

A vizsgálatokról jegyzőkönyvet kell vezetni, melyet az elsőfoku közigazgatási hatóság irattárában őriz meg.

A fél a sikeres igazolásról bizonyítványt kap. Ennek szövege a következő:

Az 1913:XIV. t.-c. 73. §-a értelmében bélyegmentes.

BIZONYÍTVÁNY.

X. Y ..... (község, vármegye) lakos, aki ..... (község, vármegye, ország, év, hó, nap) született, az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1913:XIV. t.-c. 51. §-a értelmében alakított állandó bizottság előtt a mai napon az egész országra érvényesen egyszersmindenkorra igazolta, hogy írni és olvasni tud.

Kelt .....

..... bizottsági tag. .... elnök.

(az elsőfoku közig. hatóság pecsétje.)

Egy-egy vizsgálatot kivéve albizottság naponta legalább 8 órással működik és az esetben, ha 100-nál kevesebb a jelentkező, valamennyit, ha pedig többen jelentkeznek, legalább 100-at vizsgáztasson meg egy napon.

Az elnök, a helybeli alelnökök és helybeli bizottsági tagok napi 6 korona tiszteletdíjban részesülnek. Az esetleg kivételesen behívott vidéki alelnök vagy tag tiszteletdíja napi 10 korona.

A tiszteletdíjakat a belügyi tárca fedezi.

A rendelet szerint a bizottságok alelnökeit és tagjait még e hóban kell megválasztani, miért is rendkívüli közgyűlést kell e célból tartani úgy a megyénél, mint a városnál. A vizsgák májusban lesznek.

= A Ház elnapolása. Fővárosi tudósítónk jelenti: Hír szerint a képviselőháznak legközelebbi napokban újabb formális ülése lesz, amelyen a mostani ülészakot királyi kéziratokkal berekesztik. A képviselőház ezután április huszadikáig elnapolja üléseit. Április huszadikán megkezdődik az új ülészak, megválasztják a képviselőház alelnökeit és elvégzik az alakulás további teendőit, amelyek pár napot vesznek igénybe. A delegációkat április 28-ára hívják össze Budapestre. Hír szerint a király Budapestre érkezik a delegációk megnyitására.

A kerületek beosztása a képviselőház előtt

A miniszterelnök bécsi utja.

A félhivatalos „Budapesti Tudósító“ írja: A budapesti és bécsi lapoknak a miniszterelnök bécsi útjaival kapcsolatos találgatása és fontoskodása tetőpontját érte el a miniszterelnök utolsó útja alkalmából. Sehol a világon nem szoktak felelős miniszterek az uralkodónál tett jelentéseikről, vagy más kormányférfiakkal való tárgyalásaikról a nyilvánosságnak beszámolni; ehhez képest a miniszterelnök soha sem előzetesen, sem utólagosan nem közli a bécsi útjai alkalmával folytatott megbeszélés tárgyát és tartalmát és nem fogja ezt tenni a jövőben sem. Ismételve figyelmeztetjük tehát a közönséget, hogy minden erre vonatkozóan megjelenő közlemény komoly lapokhoz nem méltó találgatás. Hogy ez a találgatás ezuttal a rendesnél is szélesebb körre terjed, annak egyes orgánumok szépen fejlődő leleményességén kívül az a magyarázata, hogy a miniszterelnök tréfás válasszal ütötte el a pártkörben a bécsi útja iránt érdeklődők kérdezősködését. A valóság az, hogy március 26-án kért és kapott a miniszterelnök öfelségétől audienciát április elsőjére és hogy bécsi útjának másik célja az is volt, hogy a külső és belső politikába vágó fontos ügyeket megvitassa a közös miniszterekkel és az osztrák miniszterelnökkel.

A bán tárgyalásai.

A „Budapesti Tudósító“ jelenti: Skerlecz Iván báró horvát bán, aki tegnap este Budapestre érkezett, ma délelőtt meglátogatta Tiszta István gróf miniszterelnököt és hosszabban tanácskozott vele. Ezután a bán Pejacevics Tivadar gróf horvát minisztert, Teleszky János pénzügyminisztert és Harkányi János báró kereskedelmi minisztert kereste fel, akikkel horvátországi folyóügyekről tárgyalt. A bán ma este visszautazik Zágrábba.

A kerületek beosztása a képviselőházban.

A képviselőház holnap ülésén Sándor János belügyminiszter betérjeszti a választókerületek beosztásáról szóló jelentését. Ellenzéki körökben arra készültek, hogy támadást intézzenek a belügyminiszter rendelete ellen, ez a szándék azonban nem válhatik valóra. Szász Károly, a képviselőház alelnöke egy hírlapírónak e tárgyban hozzá intézett kérdésére a következőképp nyilatkozott:

— A holnap ülés napirendjére a további teendők megbeszélése van kitűzve. Értesülésem szerint az elnökség be fogja mutatni a főrendiháznak mai ülésén elfogadott törvényjavaslatokról szóló üzeneteit. Ezenkívül Sándor János belügyminiszter bemutatja a kerületek beosztásáról kibocsátott rendeletét. A rendelet fölött a képviselőházban nem indulhat meg vita. Ez a rendelet nem jóváhagyás végett kerül a képviselőház elő, hanem ezt a rendeletet csak bemutatja a belügyminiszter, úgy mint például a kormány be szokta terjeszteni az ország közállapotairól szóló évi jelentését. E miniszteri rendelet a bemutatással végleges törvényerőre emelkedik.

A költségvetés.

A pénzügyi-bizottság ma folytatta az 1914—1915. évi költségvetés tárgyalását. Ma a pénzügyi tárca költségvetése volt napirenden. Beszéltek Hegedüs Lőránt dr. előadó, Münnich Kálmán, Lévy Lajos báró, Teleszky János pénzügyminiszter, akinek a bizottság elismerését fejezte ki az államkölcsön kibocsátása körül elért sikerekért.

Ezután általánosságban és részleteiben is elfogadták a költségvetést, tudomásul vették az erre vonatkozó jelentést.

Minisztertanács.

Ma este 7 órakor a miniszterelnöki palotában minisztertanács volt Tiszta István gróf miniszterelnök elnöke alatt. A minisztertanács kormányzati folyó ügyeket tárgyaltak.

Felelősség az ipartestületi előljáróság-választás ellen

Amint jelentettük, március 22-én tartotta meg a debreceni ipartestület harmincötödik évi rendes közgyűlését. A tárgysorozaton szerepelt többek között az előljáróság tagok megválasztása: tizenkét rendes és tizennyolc póttagot kellett választani.

A közgyűlésen az elnök megválasztása után nyomban az előljáróság tagok választására került a sor. Huszonhat iparos írásbeli kérelmére titkos szavazást rendelt el Dávidházy Kálmán elnök s hogy a választás gyors lefolyású legyen, két szavazatszedő bizottságot küldött ki.

Mindkét bizottság egy helyiségben, a közgyűlési teremben működött. A szavazás tartama alatt nagy lármá és vitatkozás történt, amely csak fokozódott akkor, midőn a választás eredményét Dávidházy elnök kihirdette. Az iparosok már ekkor kijelentették, hogy a választást megfelelőbbnek tartják.

Ma azután beadták a felelősséget, amelyet Szathmáry Ferenc és harminckilenc társa irt alá. A felelősséget elmondják, hogy szabálytalan volt a választás, mert a szavazatszedők egy helyiségben dolgoztak. A nagy lármában nem értették meg, hogy mi történik és az általános zűrzavar közepette tévesen számlálták össze a voksokat. A peticionálók szerint ha helyesen olvasták volna meg a szavazatokat, lényeges eltérés mutatkozott volna az eredmény körül.

A felelősséget Harsányi Imre dr. rendőrfogalmazó, iparhatósági biztoshoz került, aki a lepecsételt szavazatokat tanuk jelenlétében összeszámolja s ezután dönteni fog a felelősség többi indokai felett is.

Okirathamisítással vádolt tanító

A beiratási díjak — Hol az ismétlődő iskola? A megsértett hitközség Megkorrigált díjlevél.

Biharvármegye közigazgatási bizottságának tegnapi ülése szenzációs ügyet vetett föl színter. Vasady Lajos kir. tanfelügyelő bemutatja a közigazgatási bizottságnak a nagylétei izr. hitközség följelentését, amelyet Schwartz Ignác tanító ellen tett a bizottsághoz. A följelentés összesen hét pontba foglalja a tanító bünlajstromát.

Az első pont szerint Schwartz Ignác tanító a tanítást elhanyagolja, a tanítási idő alatt a korcsmában kártyázik, még pedig házárd-játékokat játszik, amivel tanítóhoz nem méltó életmódot folytat.

A második pont szerint a tanító az iskolába beirt mindennapi tankötelesektől az 1908. évi 46. t.-c. 1. §-ában megengedett 50 fillér beiratási díj helyett 1 koronát szed s ezt az összeget nem a törvényben elrendelt célra, hanem a saját céljaira használja fel.

A harmadik pont azzal vádolja meg Schwartz Ignác tanítót, hogy az ismétlődő tankötelesektől szintén 1 korona beiratási díjat szedett, holott ilyen díj nem szedhető. Megállapítható, hogy már évek óta nem tart ismétlődő-iskolát.

A negyedik pont elmondja, hogy a tanító a hitközség előljáróságával szemben tiszteletlenül viselkedik, a hitközségi elnököt és a vezetőséget *bolondoknak* nevezte.

Az ötödik pont már sokkal cifrább dolgokat tartalmaz, amelyek valóságuk esetén a bünvádi eljárás megindítását vonják maguk után. Elmondja itt a hitközség, hogy Schwartz Ignácot 1908. március 18-án választották meg tanítónak. Schwarz a jegyzőkönyvet nem a választó-ülésen megjelent előljáróság tagokkal iratta alá, hanem másokkal, továbbá a jegyzőkönyvet nem az akkori hitközségi elnökkel, hanem a nemrég megválasztott elnökkel iratta alá, aki neki sógora. Ezzel a jegyzőkönyvvel terjesztette be díjlevelét, amelyben olyan javadalmasításokat állapított meg a maga részére, amelyek nem illettek meg.

— Ez már okirathamisítás, — jegyezte meg az elnökölő Miskolczy Ferenc dr. főispán.

Vasady tanfelügyelő folytatta a vádpontok ismertetését. A hatodik vád az a tanító ellen, hogy az iskolát a gyermekekkel takaríttatja, pedig erre a célra külön szolgát alkalmazott a hitközség.

Végül a hetedik pontban elmondja a hitközség, hogy Schwartz Ignác az összes rendtartási naplót helytelenül vezette.

Mindezek alapján kéri a nagylétei izr. hitközség a közigazgatási bizottságot, hogy rendelje el Schwartz Ignác tanító ellen a *fegyelmi vizsgálatot* s ennek vezetésével a székhelyi járás főszolgabíróját bízzák meg. — Ehez a határozati javaslatához hozzájárultak.

Ekkor felállt Baróthy Pál kir. ügyész és azt indítványozta, hogy a fegyelmi eljárást elrendelő határozat egy példányát kézbesítsék a kir. ügyészségnek. Erre azért van szükség, hogy az esetleges nyomozást megindítsák, mert a följelentés szerint *büntető cselekmény* is látszik fenforogni.

A kir. ügyész indítványát egyhangulag elfogadták.

Színház

* Bérczy Ernő megvált a szintársulattól.

Mezei Béla drámai társulatának egyetlen értékes férfitagja, Bérczy Ernő április elsőjén megvált a debreceni szintársulat kötelékéből. Bérczy Ernőt nevezetesen április 1-ig szerződtette Mezei Béla s minthogy Bérczy fizetésemelést kért, Mezei inkább megszabadította a ballonját Bérczy Ernő gázsijától. A színházi-bizottság bizonyára azt gondolja, hogy Bérczy Ernő meg akarta sarcolni azt a szegény jóra való Mezei Bélát. Bizonyára öt-hatszáz korona gázsit követelt Bérczy és Mezei nem akart csak négy-ötszáz koronát fizetni a kiváló művészeknek. Nos, nem követünk el indiszkréciót, ha megírjuk, hogy Mezei Béla, a debreceni színház igazgatója 120, azaz egyszázhusz korona havi fizetéssel szerződtette le debreceni színházához Bérczy Ernőt, aki azért szerződött ilyen csekély fizetésért, mert öt-hatszázad magával szerződés nélkül állott. Szegény Mezei, lám így sarcolják őt a színészek, ilyen horribilis gázsikat köteles fizetni az elsőrendű tagoknak, hogyne esnék meg a szívük a jó lelki színházi-bizottsági tagoknak s a közgyűlésnek ezeken a szegény, rosszul fizetett színészekben, akarjuk mondani a színészei által meg sarcolt Mezein, hogyne segítenék talpra állítani harmincöt ezer koronás évi szubvencióval ezt az áldozatkész, a színészei pazarul megfizető „szürke-üzletembert“, aki bizony visszaszerződtette volna Bérczyt ilyen százhusz koronás gázsival, de ez a kitünő művész ki akarta uzsorázni a szegény, szegény Mezeit és magasabb fizetést kért. Majdnem 250 koronát. Hallatlan!

* A „Timár Liza“ bemutatója. (A színházi iroda jelentése.) Holnap, pénteken tartja meg a színház Bródy Sándor legújabb darabjának, a „Timár Liza“-nak a premierjét. A darab címszerepét Halasi Mariska játssza, a többi főszerepekben Fehér, H. Serfőzi Etel, Nagy, Uti Gizella, Madas, Vándory, Payer Margit, Rónai, Szalai lépnek fel. A darab szombaton B) bérletben is színterkerül. Az első bemutató-előadás A) bérletes lesz.

APOLLO

Ma és holnap utoljára

Királyi szerelem.

Látványos filmjáték 4 felvonásban.

És az elsőrangú kacagató kiséző műsor.

Legközelebb:

Göre Gábor.

* Vasárnap. (A s Vasárnap d szezón legndérlaki leán színre. A fő sikerü esti már mátol)

Kossuth nem j...

A Kossuth szül a város ge minden lesz. A kérel előtt tartar bizottság.

A mai velet irt K közölte vel tegsége m borleplez hogy a le vul, hogy szöni meg variasságá

A le Ferenc nem méltóbb ké tesülésink akar rend Debrecenb jon le.

A sz bizottsági desében is kedéseket sürgös mu

— Ké iratozzák volt a képdor báró hangulag

— A ról tévira grádmegy április ha szegedi f sárhelyrő

— Sz jel a bud kezett gr ügyelő, h szokásos ügyelő L holnap ut

— S iratozzák város gy len végü son. A sz az adako nyolcezer írök fel f sületét, h ra, amely ban akar

— A kör vála délután f tart, mel vits-pály kir. váro fordulójá Jelentése

— A képe sze

* Vasárnap délután „A Tündérlaki leányok“. (A színházirodaja jelentése.) Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal a szezon legnagyobb sikerű vigjátéka, „A Tündérlaki leányok“ című Heltai-darab kerül színre. A főszereplők most is az eddigi nagy-sikerű esti előadások jeles szereplői. Jegyek már máától kezdve kaphatók a pénztárnál.

HIREK

Kossuth Ferenc nem jön Debreczenbe

Április 26-án leplezik le
a Kossuth-szobrot

A Kossuth-szobor leplezésére most készül a város. A leplezés országos ünnepsége minden valószínűség szerint április 26-án lesz. A kérdésben e hó 4-én szombaton délelőtt tartandó ülésén dönt a Kossuth szobor-bizottság.

A mai nap folyamán Kossuth Ferenc levelet írt Kovács József polgármesternek és közölte vele, hogy legnagyobb sajnálatára *betegsége miatt nem jöhet el Debreczenbe a szoborleplezés ünnepére* s nincs reménye arra, hogy a leplezés idejéig állapota annyira javul, hogy Debreczenbe jöhessen. Hálásan köszöni meg ezután Debreczen városának az udvariasságát, amellyel róla megemlékezett.

A leplezési ünnepélyen tehát Kossuth Ferenc nem lesz jelen, ami annál sajnálatra-méltóbb körülmény, mert Debreczen város értesüléseink szerint *országos nagy ünnepséget* akar rendezni, hogy a leplezési ünnepség Debreczenhez méltó fényvel és keretben folyjon le.

A szombaton tartandó Kossuth-szobor bizottsági ülés az ünnepség rendezésének kérdésében is határozni fog és megteszi az intézkedéseket arra, hogy a rendezés nehéz és sürgős munkáját kik végezzék.

— **Képviselőválasztás.** Alsókubinból táviratozzák: A bobrói kerületben ma reggel volt a képviselőválasztás, ahol Ghillány Sándor báró munkapárti képviselőjelöltet egyhangulag megválasztották.

— **A szegedi főispán beiktatása.** Szegedről táviratozzák: Dr. Cicatricis Lajos csongrádmegyei és hódmezővásárhelyi főispánt április hatodikán iktatják be, mint ideiglenes szegedi főispánt. A beiktatásra Hódmezővásárhelyről nagy küldöttség kíséri a főispánt.

— **Szemle a Vilmos-huszároknál.** Ma éjjel a budapesti gyorsvonattal Debreczenbe érkezett gróf Huy Károly bécsi lovassági felügyelő, hogy a 7. Vilmos huszárezrednél a szokásos szemlét megtartsa. A lovassági felügyelő Lembergől jött Debreczenbe s innen holnap utazik tovább.

— **Szobrot Calmettenek!** Párisból táviratozzák: A párisi sajtó szindikátusa nyilvános gyűjtést indított, hogy a szerencsétlen végű Gaston Calmettenek szobrot állítson. A szindikátus ezer frankkal nyitotta meg az adakozást és már tegnap, az első napon nyolcezer frank volt együtt. A párisi hírlap-írók fel fogják kérni a képzőművészek egy-sületét, hogy hirdessen pályázatot a szoborra, amelyet a Figaro palotájának lépcsőházában akarnak felállítani.

— **A Csokonai-kör ügyei.** A Csokonai-kör választmánya április 4-én, szombaton délután fél 5 órakor a Csokonai-házban ülést tart, melynek tárgyai: 1. Az 1914. évi Lőkovi-pályázat meghirdetése. 2. Debreczen sz. kir. várossá emeltetésének kétszázados évfordulója. 3. Adományok. 4. Folyó ügyek. 5. Jelentések.

— **Az Apolló kíséreműsorának** minden képe szenzáció.

— **Árvizek.** Belgrádból jelentik: A Száva és a Drina áradása háromszázötvenezer hektár földet borított el. A kár több millió frank. Az egész ország sokat szenvedett az áradásoktól. A fővonalakon csak tegnap sikerült helyreállítani a vasuti forgalmat. — **Csongrádról** jelentik: A folyton áradó Tisza ma reggel a Csurgó nevű terület védelmére épült gátat elszakította és az ár több száz hold területen a szőlőket elöntötte.

— **Holstein Miksa szabadlábán.** Megirtuk annak idején, hogy a rendőrség Barta Gyula dr. orvos feljelentésére előzetes letartóztatásba helyezte Holstein Miksa volt kereskedőt. Holsteint átszállították a kir. ügyészség fogházába, ahol vizsgálati fogságban volt. Ma délben a vizsgálóbíró szabadlábára helyezte Holstein Miksát, mert nem látott okot a további fogvatartásra. Holstein Miksa délben tizenkét órakor hagyta el az ügyészség fogházát.

— **Aviatikus közlegények.** A hadvezetőség elrendelte, hogy az 1914. év tavaszán megkezdődő új katonai aviatikai tanfolyamon legénységi aviatikusokat is képezzenek ki. A kurzusba első sorban önként jelentkező és műszaki előképzettségű katonákat fognak felvenni. A hadügyminisztérium fel fogja szólni a csapatparancsnokságokat, hogy a legénységből erre alkalmas embereket válasszanak ki. Egyidejűleg a hadügyminiszter gondoskodik az aviatikai balesetek alkalmával szerencsétlenül járt pilóták és családjuk kártalanításáról.

— **A rendőrségi palota építése.** A városi tanács ma elfogadta a mérnöki hivatalnak azt az előterjesztését, hogy téglafalak helyett vasbeton falakat építsenek a rendőrségi palotánál. Ezzel mintegy 13,000 korona megtakarítást fognak elérni.

— **A fiatakorok debreceni felügyelőhatósága** folyó hó 5-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a város háza nagy tanácstermében tartja meg teljes ülését, melyre a felügyelőhatóság t. tagjait ez uton is van szerencsém tisztelettel meghívni. Debreczen, 1914. április 1-én. Fodor Emil, mb. felügyelő-hatósági titkár.

— **Az egyetemi építkezések vízszükséglete.** Az egyetemi klinikák építéséhez a műszaki megállapítás szerint 6000 köbméter víz kell, amit a város a vízvezetékéből fog szolgáltatni és pedig köbméterenként 16 fillérért.

— **A ref. tanítók délutánja** április 5-én, vasárnap délután 5 órakor lesz a Royalban. A műsoron ének- és zeneszámok, felolvasások és egy vigjáték szerepelnek.

— **A szabadkai honvédönkéntesek.** Szabadkáról jelentik: A szabadkai honvédegyezred parancsnoka és a honvédönkéntesek közt ellentétek merültek föl s valamennyi önkéntes bejelentette az ezredparancsnokságnak, hogy a tisztvi vizsgákon egyikük sem vesz részt. Tegnap Szabadkán járt Szebercziu-Sasich Béla vezérőrnagy, aki kihallgatta az önkéntesiskola hallgatóit. A kihallgatás után a kerületi parancsnokság nevében tudatta velük, hogy egy önkéntes sem léphet ki az iskolából, valamennyiöknek vizsgáznok kell, ezenkívül mindegyik önkéntest két napi szabadságvesztéssel büntette meg.

— **Nilus királynője bemutatója.** (Római tragédia az Urániában.) Ahányszor egy-egy nagyobb szabású film kerül elénk, mindig belesünk abba a hibába, hogy nem hiszünk a kinematográfia további fejlődésében. Amikor „Quo vadist?“, „Pompeji végnapjai“ és a „Gladiátorok“ csodáltuk, gondolni sem mertünk arra, hogy ez még mindig nem a fejlődés végső határa s azt hittük, ami ezután következik, az csak az összeomlás, a visszafejlődés lehet. Néhány hete új eseménye támadt a kinematográfia kulturájának: megjelent a film-piacon a „Nilus királynője“, amelynek cselekménye ugyanabban a miljöben játszódik le, mint a három történelmi tragédia, de a rendezése, a tömegek felvonultatásának méretei és a művészi és technikai kivitele sokkalta nagyobb szabású. Ime most ismét kénytelenek vagyunk elmondani, hogy ennél a filmmel nagyobb alkotást már nem várhatunk a meglepetésekkel telt kinematográfától sem.

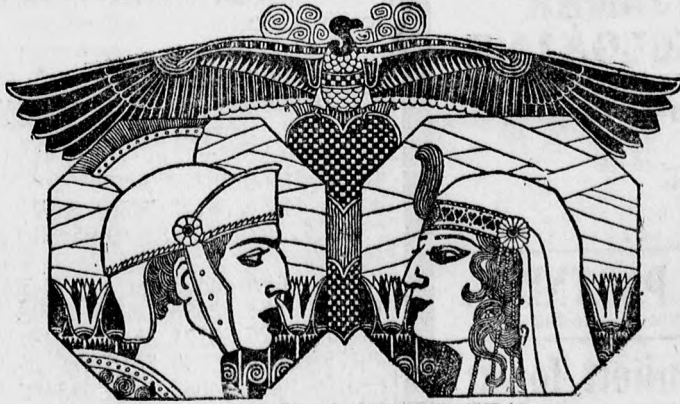
Hiszen a „Nilus királynője“ maga a klasz szikus római kor életképe. S nem hiányzik ebből az újraéledésből sem a korhűség, sem a stilszerűség. Az ésbontóan szép Kleopátra és a kéjre, szerelemre vágyó Antonius tragikus története minden művészi finomságával és mélységes tragédiájával lelketrázó valóságban játszódik le előttünk. Láttunk már tömegeket felvonulni moziképen, de ennél nagyobb és hatalmasabb embertengert még nem hozott hullámszába egyetlen filmgyár sem. Festőien szépek ennek a római tragédiának a jelenetei s a történelmi eseményeinek izgalmaival lebilincseli a nézőt egészen. A mai premier óriási sikert hozott az Urániának, amely ezt a kiváló filmet kizárólagos joggal szerezte meg bemutatásra. Az előadások ma, pénteken 7 és 9 órakor, szombaton 3—5—7 és 9 órakor kezdődnek.

— **Kalap, nyakkendő, fehérnemű** a legnagyobb választékban Werner Sándor uridivat üzletében, a Hungária-kávéház mellett.

Kizárólagos bemutatási joggal : Pénteken, Szombaton, április 3—4-én : A kinematográfia diadala

!! NILUS KIRÁLYNŐJE !!

(ANTONIUS és KLEOPATRA)

Filmóriás! Nagy látványosság 5 felvonásban. A legszebb film, ami eddig megjelent! Az összes eddig megjelent világlágeret, mint pl. — Quo Vadis. — Pompei végnapjai. — A gladiátorok — stb. stb. mind felülmúlja.

Előadások ma pénteken este pontosan 7 és 9 órakor. Szombaton d. u. 3, 5, 7 és 9 órakor. Előadásközben bemenet nincs.

Rendes helyárak.

Számozott jegyek elővétele délután 3-tól a pénztárnál.

— **A ref. tanítóképző növendékeinek kirándulása.** A debreceni ref. tanítóképző intézet növendékei husvétii szünetében tanulmányi kirándulást tesznek Veress István dr. igazgató, Ecsedi István dr. és Kovács István tanárok vezetése alatt s ez alkalommal folyó hó 4-én, szombaton Nagyváradra utaznak. A város nevezetességeit Nagy Vilmos tanítóképzőintézeti igazgató kalauzolása mellett tekintik meg. Nagyváradról a Zichy-barlanghoz utaznak, ahol Hollósy Gyula révi jegyző és Kulcsár Endre lelkész fogadják az érkezőket. Veress István dr. igazgatónak a vezetése alatt álló intézet növendékeivel a révi barlanghoz való érkezése régi emlékeket elevenít fel, amennyiben neki, mint révi lelkésznek a barlang felfedezésében, a lapokban való ismertetésében nagy része volt. A kirándulók a következő napokon a Misid-völgyi cseppkő-barlangot, a Királyhágót, végül Kozsvárt fogják megtekinteni.

— **Könyvtár a csödtömegben.** Pécsről jelenti tudósítónk: Érdekes árverés volt tegnap, az Ullmann cég csödjének folyománnyaként, Pécssett. Ullmann Mór értékes könyvtárát és mügyüjteményét, mely tudvalevőleg a bukott bank csödtömegéhez tartozott, adták el a legtöbbet ígérőnek. A könyvtárra és mügyüjteményre több pécsi reflektáns is akad, azonban a legtöbbet, kilencezer három száz koronát, Martos Adolf budapesti antiquárius ígérte, így az értékes gyűjtemény az ő tulajdonába ment át.

— **Öngyilkos kísérlet a szülők miatt.** Sarkadi Rebeka 17 éves foglalkozás nélküli szobaleány ma délelőtt bátyjának Péterfi utca 8. szám alatti lakásán sósavval megmérgezte magát. Súlyos sérülésével a mentők a közpórházba szállították. A rendőrség részéről Pető Pál kihallgatta a leányt, aki azt vallotta, hogy Hajduszoboszlón lakó szüleinek rossz bánásmódja készítette az öngyilkosságra.

— **Kidobta gyermekét a robogó vonatból.** Egy kőszívű anya hajmeresztő kegyetlenkedéséről ad hirt szombathelyi tudósítónk. Tegnap délelőtt a Muraszombatról Körmendre induló vonat egyik harmadosztályú kocsiában egy eddig még ismeretlen asszony egy egészséges gyermeknek adott életet. Ugy látszik, hogy az asszony nem valami rajongó szeretettel fogadta a gólya érkezését, mert Nádasd község határában az újszülött síró gyermeket kidobta a robogó vonatból. Az asszony kegyetlen bűnét oly titokzatosan hajtotta végre, hogy a vonaton utazók közül bünnös cselekedetét senki sem vett észre. Az apró csecsemő összezuzott holttestet a pálya mentén gyaloglók vették észre, akik az esetről nyomban jelentést tettek a körmendi csendőrségen. Az erélyes vizsgálat megindult a kőszívű anya kiletének kiderítése iránt.

— **Uj cigaretták.** A pénzügyminiszter a hivatalos lap mai számában közli, hogy e hó 6-ikától „Mirjam” elnevezés alatt szopókás és szopókanélküli alakban új szivarfaj kerül forgalomba. A szivarokat tíz és száz darabonként papirdobozokban fogják árulni. Az új szivarok darabja 5 fillér.

— **Multjának átka.** Egy téma a mindennapi életből merítve, filmre átvive, vászonra rögzítve, a mozi publikum legkedvesebb képe, melyet mindennap szívesen megnéznek. Egy ilyen hálás témából alkotott filmet mutat be ma este az Uránus-színház, a címe „Multjának átka” s 3 felvonásból áll, mely ma utoljára látható. Nagyszerű a kísérő műsor is, meg az 5 élő idomított kutya produkciója és a két komikus akrobata, kik ma teljesen új mutatványokkal szórakoztatják a közönséget.

— **A sirásó halála.** Nagyváradról jelenti: Hegyközpályiban ma reggel megrázóan tragikus eset történt. Oláh Zsigmond sirásót értesítették, hogy délután egy öreg embert temetnek. Oláh kiment a temetőbe és a kijelölt helyen hozzáfogott a sir ásásához. Miután a temetőben talajviz szivárog, a szokottnál mélyebb gödröt kellett vájni. Oláh sokáig dolgozott s körülbelül egy óra múltán a felesége kétségbeesett jajkiáltást hallott. Az asszony a temetőben levő házból kiszaladt, körülnézett, de nem tudta megállapítani a segély kiáltás irányát. De csönd is lett s több kiáltás nem halatszott. Oláhné nyugodtan visszatért a házba. Később azután feltűnt neki, — hogy az ura szokatlanul hosszú ideig elmaradt. Odament a frissen ásott sirhoz s rémültem láttan, hogy az ura sirásás közben ráomlott a föld. A szerencsétlen embernek megmeredt karja látszott csak ki a földtömegből, mely rázuhant és maga alá temette. Halott volt, mire kiemelték a megásott sírból.

— **Eros és partnere** a legkiválóbb két komikus személyes fellépése az Uránus-színházban még csak néhány napig lesz. Minden előadásban fellépnek.

— **Agyonütötte a sziklaomlás.** Nagyszébenből táviratozzák: Súlyos vasuti szerencsétlenség történt tegnap a vöröstoronyi szorosban. A Romániából jövő 6164. számú tehervonat közvetlenül a határállomás mellett az Olt partján haladt a vöröstoronyi állomás felé, midőn a vonat öt utolsó kocsijára rászakadt a sok esőzéstől meglazult sziklás hegyoldal és az utolsó kocsi fékező-fülkéjében ülő Péter Ferenc zárfékezőt agyonzúzta. Az öt tehervonat farakományaival a romok alatt áll. A közlekedés szünetel. A szerencsétlenül járt fékezőt özvegye és négy árvája siratja. A vasuti főnökség és az ügyészség szigorú vizsgálatot indított annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség a szerencsétlenségért.

— **Szombaton délután 3 és 5 óraker** félhelyárral is a teljes esti műsort mutatja be az Apolló.

— **Osztálysorsjáték.** Az osztálysorsjáték mai húzásán

30,000 koronát nyert: 3344.
15,000 koronát nyert: 101056.
10,000 koronát nyert: 107647.
5000 koronát nyertek: 25752 65958.
2000 koronát nyertek: 160 2185 9574
14300 21566 26329 30858 32053 34803 35572
41898 44856 54127 54564 54971 60638 75353
77456 79563 85594 88089 95883 100326 100630
104250.

1000 koronát nyertek: 46 5087 4908 5219
12232 14683 20058 22246 23995 27253 27476
29301 29526 33171 35461 36337 42206 43254
48175 53489 54860 56167 59189 60829 66128
68313 68411 74633 78334 83352 83794 90194
94294 95792 98343 104474 109461.

Azonkívül kihúztak 500 és 200 koronás nyereményeket. A következő húzás holnap lesz.

— **Az Apolló előadásai** 5—7 és 9 óraker kezdődnek.

— **Villámcsapás a postaépületbe.** Szarvasról jelenti: Kondoroson tegnap nagy vihar dühöngött. A villám lecsapott a postaépületbe, összerombolta a telefon- és táviróvezetékét. A villám Benczur Ilonka kezelő mellett csapott le, de a kezelőnek az ájuláson kívül semmi baja nem esett.

— **A kutyaidomítás legnagyobb tökélyét** mutatja be minden előadás keretében az Uránus-színházban Conrady Marietta az 5 kis kutyájával. Csak vasárnap estig látható.

— **A tavaszi idény összes újdonságai,** a legszebb kalapok, izléses nyakkendők, finom fehérneműek Frank Testvéreknél, az új megyeház mellett.

— **A Királyi szerelem.** Az idény legnagyobb látványos filmjátéka még ma és holnap látható már csak az Apollóban.

— **Péncz-, szivar- és cigarettatárcák,** finom bőr nőitáskák, uti bőröndök, kosarak és teljes utifelszerelések a legolcsóbb szabott árak mellett **Mentze Henrik** újdonságok áruházában Piac-u. 38. szám.

Alulírott csödtömeggondnok több érdeklődő hozam intézet megkeresése folytán a kölcsönös idővesztés elkerülése céljából ezúton közlöm, hogy a **vb. Papp Testvérek csödtömegéhez leltározott lérfi szövetárak már eladattak egy tömegben K o v á c s D e z s ő kereskedőnek.**
Dr. Rásó Sándor.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde

Magyar hitel	821.50
Osztrák hitel	689.—
szászalkos koronajáradék	82.25
Államvasút	714.50
Jelzálogbank	480.—
Ritmanárány	659.—
Salgótarjáni	718.—
Közuti vasút	685.25

Magánleszámitólas kamatláb

Bécs 3 $\frac{1}{2}$ % — Berlin 3 $\frac{1}{4}$ % — London 2 $\frac{1}{16}$ %

Budapesti gabonátőzsde

Strasser és König debreceni bizományos távirati jelentése.	
Buza májusra	11.68
„ októberre	12.44
„ 1914. április	8.68
Rozs októberre	9.90
„ áprilisra	—
Zab októberre	7.48
„ áprilisra	—
Tengeri 1914. évi jul.	6.75
„ máj.	—

Készaru változatlan.

A **hortobágyi legeltetés.** A városi tanács mai ülésén ismételtén foglalkozott a hortobágyi legeltetés megkezdési idejének megállapításával. A tanács ma úgy döntött, hogy a sertések április 6-ától, a lovak tizedikétől, a szarvasmarhák tizenötödikétől kezdve bocsáthatók ki.

Ingatlanok forgalma.

Nagy Sándor veszi a debreceni 8621. sz. tjkvben foglalt 6 hold 300 négyszögöl ondódi földet Tóth Mihálytól 7200 koronáért.

Major István és neje Parti Sára veszik a debreceni 688 sztkvben foglalt Meszena-utca 8. sz. házat özv. Tokaji Jánosné és társaitól 7600 koronáért.

Nagy Katalin és Emma veszik a debreceni 3415. sztkvben foglalt 2740 négyszögöl Csapókerti szőlőt Csikos Józsefné Priso Zsuzsánától 6300 koronáért.

Csikos Józsefné Kaszás Zsuzsánna veszi a debreceni 6813. sztkvben foglalt 100 négy-

URANUS

Korona-Passzage   Telefon 3-28.

Ma utoljára!

MULTJÁNAK !!! RABSZOLGÁJA !!!

Társadalmi dráma 3 felvonásban.

Márton és a kutyák.
Bohózat.

Mozli riport.
Műltheti világesemények.

A kedves ajándék.
Életkép.

Vagyoneelosztás.

EROS és PARTNERE.

Komikus excentrikusok vendégfellépte.

A kis idomított foxik.

5 élő kutya szép mutatványa.
Elővezető: Conrady Marietta.

ELŐADÁSOK: este pontosan 7 órától. Minden kép után van bemenet. Utolsó előadás 10 órától. Bérlet-, igazolvány- és trafikjegyek e műsornál érvényesek. Rendes helyárak.

szőlőt Csapókerti szőlőt Kanász Mihálytól 2000 koronáért.

Czeglédi András veszi a debreceni 302. sztkvben foglalt Csillag-utca 35. sz. házat Trosztel Adolftól 9400 koronáért.

Orbán Innréné Szarka Róza veszi a debreceni 8724. sztkvben foglalt 300 négyszögöl boldogfalvi kerti szőlőt Pálgó Jánostól 8400 koronáért.

Cseke István és neje Bodnár Teréz veszik a debreceni 3008. sztkvben foglalt 1 hold 350 négyszögöl ondódi földet Veres Lászlótól 1600 koronáért.

Terdik István és neje Faragó Mária veszik a debreceni 1257. sztkvben foglalt 563 négyszögöl Csapókerti szőlőt Major Péter és neje Diószegi Juliánától 2800 koronáért.

Czeglédi András veszi a debreceni 11346 sztkvben foglalt 477 négyszögöl Köntöskerti szőlőt Csáli Jánostól 847 korona 37 fillérért.

Szuchán Róza veszi a debreceni 1595. sztkvben foglalt Darabos-utca 47. sz. házat Hevesi Mihály és neje Katona Juliánától 10200 koronáért.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ Hét havi börtön egy emberéletért. Tréfi József 20 éves barányi legény a múlt év nyarán összetalálkozott régi haragosával, Ferencsik Andrással. Tréfi bicskát rántott és mellbeszurta Ferencsiket, aki 21 nap múlva behalt a sérüléseibe. A törvényszék ma erős felindulásban elkövetett halált okozott súlyos testi sértés miatt hét havi börtönre ítélte a legényt.

§ Gondatlan kocsis. Suba Sándor debreceni bérkocsitulajdonos a múlt év őszén ittas állapotban sebesen hajtott és a Csapó-utcán elütötte Szabó István bősziroményi lakost, aki 20 napon tul gyógyuló sérülést szenvedett. A debreceni törvényszék ma 14 napot fogházra és 200 korona kártérítésre ítélte a kocsiszt.

§ Megrögzött tolvaj. Tulipánt Márton bősziroményi földműves négy bősziroményi gazdálkodó udvaráról tyukokat és élelmiszert lopott. Minthogy lopásért már két ízben büntetve volt, a törvényszék ma kilenc havi börtönre ítélte. Tulipánt felebbezett.

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudamására honni, hogy

Üzletünket

1914. április havában az új városi bérpalota-passage földszintjére: (Piac-utca 28, Mandel Lipót cég mellé)

helyessük át.

Kiváló tisztelettel

Szedlák és Vámos

angol férfiszabók.

ARANYÉREM WIEN 1912.

Ideggyöngge férfiak

○ elgyöngült erők helyreállítását előmozdíthatják, ha ○

Évaton-tablettákat

használnak. ○ Kérje az orvosi vélemények gyűjteményét. Próbák 4-20, fél doboz 10-15, egész doboz 18-20 utánvétellel vagy az összeg előzetes beutalás ellenében. Cím:

ST. MARKUS-APOTHEKE

FABRIK PHARM. SPEZIALPRÄPARATE

WIEN, III., HAUPTSTRASSE 130.

Raktárak: Török József Budapest, VI., Király-utca 12, Hunnia-gyógyszertár Budapest, VII., Erzsébet-körút 56.

!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
uri szabó divattermébe
a legfinomabb a n g o l

DIVAT SZÖVETEK

városi újbérláz 26. A nagy-
érdemű urak pártfogá-
sát kéri, tisztelettel:

MOSKOVITS JÓZSEF

Pálóczi csemege pirula,

nem kell budai, igmádi víz, drasztikus hashajtó szerek, mert egy próbarendelés mindenkit meggyőz, hogy e pirulából 2 szem lefekvéskor, oszkarásmentes, fájdalomtalan bő széket csinál, hasonló mintha sok gyümölcsöt ettünk volna. amint hogy a gyümölcsök ezen hajtó kivonataiból készül, ásványi vegyszer nincs benne, állandó használata a gyomrot rendben tartja, nem kellemetlen vele az aranyér, nincs vér-telenség, fejfájás, alhasi bántalmak, puffadá-sok s minden rossz gyomorral járó kellemet-lenségek megszűnnek. !! Két szem ingyen !!

Próbadohoz 1 korona. Nagydohoz 5 korona

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

Főraktár: JÓSA és JÓNA drogériájában és

KUBÉK S. gyógyszerárban (Tisza-palota).

588. sz. 1914. végrh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. § értelmében ezennel köz-hírré teszi, hogy a budapesti kir. kerék. és váltó törvényszéknek 1913. évi 186163 és a debr. kir. tszék. 36250. sz. végzése követke-zésében dr. Fleuer Soma budapesti ügyvéd ál-tal képviselt Fenyves Armin és Társa buda-pesti cég és csatlakozottak kimondott több végrehajtató javára 437 korona s jár. erejéig 1913. évi december hó 19-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le és felülfoglalt és 1246 koronára becsült következő ingósá-gok, u. m.: butorok, stb. nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a debreczeni kir. járás-bíróság 1913-ik évi V. 7318/1. számú végzése folytán 437 korona tökekövetelés, különböző összegek és időktől járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 114 korona 89 fillérben bírólag már megállapított költségek erejéig Debreczenben, Kőlcsey-utca 7. szám alatt leendő megtartására 1914. évi április hó 9. napjának d. e. 1/11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §§-ai értelmében kész-pénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szük-ség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságo-kat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Debreczen, 1914. évi március hó 27. napján.

Lőrincz Endre, kir. bir. végrehajtó.

Maradékok félárban!

Nagyobb vétel

folytán legújabb divatu

GYAPJU-SZÖVETEKET

férfi ruhára és a legfinomabb NŐI COSTÜM-szöveteket mesés olcsó árban ajánlja

DOMÁN ÉS KURZ

posztónagykereskedő
PIAC-UTCA 49. SZÁM.
Főpostával szemben.

Maradékok félárban!

NŐI, LEÁNYKA- ÉS GYERMEK-

KALAPOK

eredeti párisi modellek, gyászkalapok nagy választékban. Olcsó szabott gyári árban szerezhető be

Kalapgyár raktárában ...
Simonffy-utca 2. sz., városi bérláz.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

CZÉG
DEBRECZEN,
Kistemplombazár

Ajánlja a tavaszi idényre érkezett
... újdonságait. ...

Női costum helmék, Selymek, Crepe és ramageokban
! Nagy választék! ! Olcsó árak!

TENGERI VETÉSHEZ!

Varju Egér Úszók

kártevési ellen biztosan véde-
kezhetik a földirtokos a külföldön
5 év óta bevált kitéző védőszer

CORBIN

alkalmazásával. Kiváló eredmé-
nyek, bizonyítványok! Nem be-
folyásolja a mag csirázását! Egy-
szerű alkalmazás! Olcsó! Nem
mérgező! Nagyszerűen bevált
buza, kukorica, zab, rozs, répa-
mag, árpa, kender, konyhavete-
mény stb. csávázásánál. Csak
egyszer próbálja meg saját érde-
kében!

Igen érdekes leírást, használati uta-
sítást és árajánlatot ingyen küld:
Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára Újpest
valamint a főelárusító:

Kontsek Géza, Debreczen.

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szög 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 f.

Vastag betűből szedett minden szó 10 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők.

Videkről

Apróhirdetéseket legelőszőbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén előír. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben csatolandó.

Jelleges leveleket csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

Kiadóhivatalunkban a jelleges levelek délelőtt 10-12 óráig adatnak ki. 706

Apróhirdetésre telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

A Debreceni Független Ujság telefon számai:

Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Lakás

Négy szobás

fürdőszoba, előszoba, konyha, kamara stb. hozzátartozóval ellátott uri lakás, a törvényszék háta mögött, légszűrőberendezéssel, parkettel 1914. május 1-től kiadó. Értekezhetni Képes Mihálynál Hadházi-ut 16. Telefon 8-57.

Kényelmes

4 szobás uri lakás, fürdőszobával, közte szép, nagy világos 2 utcai szoba (az egyik külön bejárattal) május 1-re olcsón kiadó. Miklós-utca 22. (A lakás iránt értekezhetni ugyanott a fűszerkereskedésben).

Három szobás

lakás májusra olcsón kiadó. Arany János-utca 20. sz.

Sestakert

Poroszlay-ut 46. sz. ház szöfővel kiadó. Értekezhetni Nagymagyaralföldi Bank, Batthyány-u. 7.

Kiadó május 1-től

pompás árnyas diszkertben fekvő 3 szobás éves lakás mellékhelyiségekkel, nagy konyhakerettel. Nyaralásra is kiválóan alkalmas, a Széchenyikert portmentes részén. Bővebbet Fémipari szakiskolában.

Gargon lakás

Egyháztér 8 számú házban: két utcai szoba, külön bejárattal, irodának is alkalmas, bebutorozva vagy füresen május 1-re kiadó. Ugyanott borpince is kiadó. Értekezhetni Gáll Vilmosnál Hungária-épület II., 11. ajtó.

KÖLCSÖN

sorsjegyekre, értékpapírokra

és I-rendű vidéki takarékpénztári részvényekre
Konvertált jelzálogra 140 K
Hazai sorsjegyre . . . 90 »
Osztr. vörös kereszt s.j. 40 »
Olasz vörös kereszt s.j. 33 »
Erzsébet sorsjegyre . . 7 »
Jószív . . . . . 10 »
Bazilika . . . . . 20 »
Magy. vörös kereszt s.j. 22 »

A kölcsön apró részletekben törleszthető. Ha sorsjegyei bárhol zálogban vannak, úgy a letétjegy beküldése ellenében a kölcsönt a fenti összegre fölemeljük. Részletfizetésre vásárolt, de még ki nem fizetett sorsjegyeket kiváltjuk és rájuk fenti kölcsönt adjuk.

A Debreceni Kézizálog Kölcsönintézet Részv.-Társ. bankosztálya SIMONFFY-UTCA 13. SZÁM. Telefon 298. Alapítást év 1878.

Üzlet

A parket

fényes és világos lesz, tisztítása gyermekjáték a Cirin parket kenőcsessel. Kapható a Deutsch üzletekben.

Karlsbádi kétszerszűtek és karlsbádi víz Félegyházy Jánosnál.

1 mázsa hulladékfa 2.20 fillér. Grünföldnél, Csapó-utca 16. a. Ugyanott legjobb porosz kőszén, tűzifa legolcsóbban kapható. Telefon szám 982.

Falusy Károly

polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-u. 41.

Készíték mindenféle sportcipőket, valamint orthopéd cipőket fájós és nyomorék lábakra. Raktáron tartok műhelyemben készült legjobb minőségű férfi-, női és gyermekcipőket.

KIADÓ bolt helyiség !!

A Kistemplombazárban egy 20 év óta fennálló női divat s női konfekciós üzlethelyiség folyó év március 16-tól albérlhető kiadó. Értekezhetni özv. Bodánszky Lipótnél Széchenyi-utca 27. sz. a. az utcai lakásban

381. V. 1914. sz.

Árverési hirdetmény.

Dr. Markovits Elemér debreczeni ügyvéd által képviselt Beck Lipót és Fia és Társa végrehajtható végrehajtást szenvedő elleni 3975 korona 59 fillér tőke, ennek 1912. év november hó 1-ső napjától járó 5% kamata és eddig összesen 255 korona 46 fillér perköltség erejéig a debreczeni kir. járásbíróóság 1914. V. III. 187. számú kiküldő végzése folytán a végrehajtást szenvedőnél 1914. évi február hó 14-én bíróság le- és felülfoglalt és 782 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak — a felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek — Debreczenben, Hatvan-u. 33. szám alatt leendő megtartására 1914. évi április hó 4. napjának d. e. 10 óráját tűzöm ki, amikor a foglalás alatt levő butorok és egyéb ingóságok, amennyiben időközben részletfizetés történt, annak betudásával a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni. Debreczen, 1914 március hó 23-án.

Gáll Vilmos, kir. bírósági végrehajtó.

Különléte

Mig a készlet tart

az új Béka áruházban Piac- és Hatvan-u. sarkán legújabb faconu selyem bluzok 10 korona. Szövet etamin és batizt bluzok 5 korona, 1 vég angol vászon finom szálú 11 korona, egy kész rumburgi lepedő varrás nélkül 2.40 korona, szövet maradékok 140 cm széles 3 korona. Férfi ingek és fehéreművek remek választékban. Fiu és leánykaruhák remek választékban. Csekély bevásárlásnál sok pénzt takaríthat meg a Béka áruházban. 1715

Hölgyeim!

Egyszeri próba meggyőzi, hogy szeplőt, májfoltot, pattanást, vimmedlit, minden bőrruhságot az országhírű ártalmatlan Matild-arckenőcs, crém és szappan okvetlen elmulasztja. Ha nem, árát minden kibeszélés nélkül visszaadom. Semmi rizikó, próbálja meg. Kapható minden gyógyszer-tárban és drogeriában. Főraktárak: Jóna és Jóna és Tóth Béla utóda Kubek Tisza-palota. 2736

21

katasztrális hold föld a Fancsikán azonnal olcsón kiadó.

Értekezhetni a Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bankban ::: Szentanna-utca 13. sz.

537. sz. 1914. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a debreczeni kir. járásbíróóság 1913. évi Cb. II. 708/4. számú végzése következtében dr. Karl Olt oderbergi ügyvéd által képviselt Österr. Verein fürschmishe und netalurgische Produktionsen hruschauer cég javára 64 korona 50 fillér s jár. erejéig 1914. évi március hó 6-án fogonatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 3000 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: vegyes tapéták nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a debreczeni kir. járásbíróóság 1914. évi V. V. 3/2. sz. végzése folytán 64 korona 50 fillér tőkekövetelés, ennek 1913. évi augusztus hó 1-ső napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 29 korona 64 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Debreczenben, Darabos-utca 9. sz. a. leendő megtartására 1914. évi április hó 10-ik napjának délelőtti 11 órája határtáridőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Debreczenben, 1914. évi március hó 27. napján.

Lőrincz Endre, kir. bir. végrehajtó.

Ah! . . . ez vagy gyöngyvirágcsokor vagy

Dralle-féle **Illusion** a világítótoronnyal

Gyöngyvirág rózsza, orgona, heliotrop, rezeda 4-korona, ibolya 5-korona. Minden gyógyszer-tárban, drogeriákban, illatszerekkereskedésekben, szappanüzletekben és jobb fajta fodrászoknál.

GEORG DRALLE, HAMBURG-BODENBACH a. E.

Dr. Sztankay Aba gyógyszer-tára a Nádorhoz

DEBRECZEN, ATTILA-TÉR.

Ajánlja saját találmányú kitzű készítményeit. DR. SZTANKAY-féle

HONTHIN - TABLETTA

Legmakacsabb hasmenést gyógyítja. Egyedüli gyógyszer, melyet élő magyar gyógyszerész állított elő s melyet a magas kormány hivatalos gyógyszerre tett. Egy doboz ára K 1.20.

Mindkét gyógyszer kapható a monarchia nagyobb gyógyszer-táraiban s a készítőnél Debreczen, Szentanna-utca-Attila-téri NADOR gyógyszer-tárban.

Legjobb hashajtó DR. SZTANKAY ABA

:: EULAXANS-TABLETTAI ::

Fájdalommentes székletet idéz elő. Hascikarás sosem lép fel. Az étvágyat nem rontja. Használata takarékos, amennyiben egy szem teljesen elegendő a széklet előidézésére.

Egy tubus ára K 1.20.

3800 bolgár.

100 évnél idősebb!

E balkán nép keménysége és ezen magas életkorának teljes erőben való elérése titka: a — — — „YOGHURT.” Ez egy tejből készült, rendkívül táp erejű és gyógyító hatással van; nagyon egyszerű a készítési módja, amellet roppant olcsó, mert házilag előállítható tiszta tejből. — Irjon azonnal egy levelezőlapot BAUMANN tejgazdasága, Nagyszében 5 címre és ingyen kapja meg a „A YOGHURT jelentősége mint táp- és gyógyszer” című füzetet. — Azonkívül kap 5 phiola „Banmann-féle YOGHURT-ferment”-et (elegendő 5 liter Yoghurt előállítására) és utasítást a bolgár Yoghurt készítéséhez, ha 1 K 60 fillért is beküld bélyegeken vagy postautalvánnyon.